

Välfärdsområdesstyrelsen 24.11.2025

## Svar på den av ledamot Wickström och ersättare Aintila och 21 andra ledamöter inlämnade fråga till välfärdsområdesstyrelsen om att erbjuda bröstcancerscreening som närservice

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):  
Mustakari-Ilovuori Anu  
Kiuru Valtteri

### Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus valtuustokysymykseen

Tausta ja nykytila

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella lakisääteiset rintasyövän seulonnat järjestetään mammografiajoukkotarkastuksilla. Rintasyöpäseulontaan kutsutaan kaikki 50–69-vuotiaat naiset kahden vuoden välein.

Vuonna 2024 rintasyöpäseulottavien määrä oli Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella yhteensä 29 971 henkilöä. Seulontoihin osallistumisprosentti oli tuolloin koko hyvinvointialueella lähes 76 %. Seulottavien määrät sekä osallistumisprosentit kunnittain vuonna 2024 on esitetty alla.

| Kunta               | Seulottavat/v* | Osallistumis-% |
|---------------------|----------------|----------------|
| Espoo ja Kauniainen | 17 841         | 74,2 %         |
| Lohja               | 3 299          | 78,7 %         |
| Kirkkonummi         | 2 781          | 75,0 %         |
| Raasepori           | 1 956          | 81,2 %         |
| Vihti               | 1 987          | 79,0 %         |
| Karkkila            | 582            | 80,8 %         |
| Hanko               | 610            | 80,7 %         |
| Siuntio             | 484            | 74,4 %         |
| Inkoo               | 431            | 75,4 %         |
| Yhteensä            | 29 971         | ka. 75,9 %     |

Rintasyöpäseulonnat on järjestetty hyvinvointialueella

vuodesta 2025 alkaen kolmessa toimipisteessä: Synlabin Helsingin-toimipisteessä Espoon ja Kauniaisten asukkaille, Terveystalon Lohjan-toimipisteessä Lohjan, Kirkkonummen, Vihdin, Siuntion ja Karkkilan asukkaille sekä Terveystalon Raaseporin-toimipisteessä Raaseporin, Hangon ja Inkaan asukkaille.

Vuonna 2023 palvelua tuotettiin Siuntion, Inkaan, Hangon, Karkkilan, Raaseporin ja Vihdin kunnissa (palveluntuottajana Suomen Radiologikeskus), Kirkkonummen ja Lohjan kunnissa (palveluntuottajana Terveystalo) sekä Espoon ja Kauniaisten kunnissa (palveluntuottajana Synlab).

Vuonna 2024 Siuntion, Inkaan, Hangon, Karkkilan, Raaseporin, Vihdin, Kirkkonummen ja Lohjan kunnissa palveluntuottajana oli Suomen Radiologikeskus ja Espoon ja Kauniaisten kunnissa Synlab.

Vuonna 2024 hintaneuvotteluissa Suomen Radiologikeskuksen kanssa päädyttiin toiminnan keskittämiseen kahdelle paikkakunnalle, Lohjalle ja Raaseporiin. Päätös perustui tiukkaan taloustilanteeseen. Suomen Radiologikeskuksen seulontatoiminta siirtyi osaksi Terveystaloa yrityskaupan yhteydessä tammikuussa 2025. Synlabin sopimukseen ei tehty muutoksia.

Vaihtoehdot rintasyöpäseulontojen järjestämiseen

Vaihtoehto 1 on ostopalveluna tuotettava keskitetty malli, jossa toimipisteitä on rajoitettu määrä. Hyvinvointialueen rintasyöpäseulonnat järjestetään tällä hetkellä ostopalveluna tuotettavalla keskitetyllä mallilla, jossa palvelua tarjotaan kolmessa toimipisteessä (Helsinki, Lohja ja Raasepori). Kiinteästi suoritettun tutkimuksen hinta on 31–35 euroa/tutkimus ja mobiilisti suoritettun tutkimuksen noin 45 euroa/tutkimus. Keskitetyn mallin kustannukset ovat noin 1 miljoonaa euroa vuodessa. Keskitetyn mallin hinta on yleensä kilpailutuksissa alhaisempi.

Vaihtoehto 2 on ostopalveluna tuotettava lähipalvelu, jossa rintasyöpäseulonnat toteutetaan kaikissa hyvinvointialueen kuntakeskuksissa. Viime vuosina markkinahinnat ovat olleet kiinteästi suoritetuille tutkimuksille noin 30–40 €/tutkimus ja mobiilisti suoritetuille tutkimuksille noin 40–60 €/tutkimus. Ostopalveluna tuotettavan lähipalvelun kustannusarvio on noin 1,1–1,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Vaihtoehto 3 on rintasyöpäseulontojen toteuttaminen omana toimintana mammografiaseulontarekassa. Mallin kustannusarvio on yli 2 miljoonaa euroa vuodessa. Kustannusarviossa on huomioitu rekan leasing-sopimus

säteilysuojauksineen, laitteisto, tietojärjestelmät ja niiden infrastruktuuri, rekan kuljetus, henkilöstö (kuljettaja ja kolme hoitajaa), henkilöstön koulutukset sekä radiologin lausunnot. Pirkanmaan hyvinvointialueen tekemän analyysin mukaan palvelun tuottaminen itse ei ole taloudellisesti tai toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, sillä sen toteuttaminen olisi vain rajallisesti kannattavaa ja edellyttäisi merkittäviä investointeja.

#### Yhteenveto

Rintasyöpäseulonnat voidaan järjestää ostopalveluna keskitetyllä mallilla, ostopalveluna lähipalveluna tai omana toimintana mammografiaseulontarekassa. Keskitetyssä mallissa kustannukset ovat alhaisimmat. Asumaan matka lähimpään toimipisteeseen voi muodostua pitkäksi, mutta seulonnan piiriin kuuluvat kutsutaan seulontaan noin kahden vuoden välein. Ostopalveluna lähipalveluna tuotettavassa mallissa seulontaan olisi mahdollista osallistua kaikissa kuntakeskuksissa, mutta mallin kustannukset olisivat noin 10–20 % korkeammat kuin keskitetyssä mallissa. Omana toimintana mammografiaseulontarekassa seulonta voitaisiin toteuttaa kaikissa kuntakeskuksissa ja muissakin suuremmissa taajamissa, mutta mallin kustannukset olisivat huomattavasti ostopalvelua korkeammat.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

## **Behandling**

## **Beslut**

## **Redogörelse**

Valtuutettu Wickströmin ja varavaltuutettu Aintilan ja 21 muun kysymys aluehallitukselle 7.10.2025 § 94 koskien rintasyöpäseulontojen tarjoamista lähipalveluna. Kysymys koskee rintasyöpäseulontajärjestelmän muuttamista siten, että rintasyöpäseulontaa tarjottaisiin jatkossa alueen paikkakunnilla lähipalveluna.

### **Toimivalta**

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole

voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

## **Bilaga**

- 1 Ledamot Wickströms och ersättare Aintilas fråga till välfärdsområdesstyrelsen om att erbjuda bröstcancerscreening som närservice

## **Tilläggsmaterial**

## **För kännedom**

## **Verkställighet**

serviceområdesdirektör, servicelinjedirektör, den som lämnat in en fullmäktigefråga

## **Beslutshistoria**